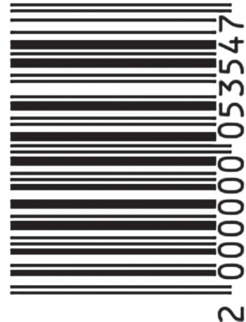

УЖГОРОД

вітали міський голова Богдан Андріїв, начальника управління освіти Наталія Баранюк. Завітали на свято і депутат міської ради Арсен Мелкумян, начальника управління у справах культури, молоді та спорту міської ради Алла Чернубук.

У своїй вітальній промові Богдан Андріїв побажав випускникам щасливого майбутнього у визволеній від ворога Україні. Також відзначив, що громада пишається успіхами молоді: високі результати НМТ, золоті та срібні медалі – це цілком заслужені нагороди за те, що багато навчалося, працювало над своїм розвитком, упевнено йшли до мети.

Слова вдячності на адресу учнів, вчителів за досягнуті результати звучали від начальниці управління освіти міської ради Наталії Баранюк. Вона зазначила, що попри хвилювання, які молодь відчуває в цей життєвий період, незалежно від того, яку професію оберуть, ці випускники вже є гордістю нашого міста.

Щоб пам'ять про кращих учнів залишилася для всього Ужгорода, продовжили традицію, започатковану у 2014 році: написали ще один розділ до «Золотого літопису», книги шани за особливі успіхи у навчанні – вписали імена найкращих учнів закладів освіти міста за 2022/2023 навчальний рік. Своїми підписами це засвідчили міський голова Богдан Андріїв та начальниця управління освіти Наталія Баранюк.

Дуже щемливим моментом свята стало відеопривітання випускникам від наших захисників-ужгородців із передової, серед яких і освітяни. Зокрема депутата обласної ради, професора Федора Шандора, депутата міської ради Олександра Волосянського, вчителя історії та правознавства школи №12 Сергія Семенюка, вчителя фізкультури школи №15 Василя Габруса.

Завершилися урочистості музичним вітанням від українського співака та автора пісень Діми Прокопова, а також учасника популярного телешоу «Голос країни» Микити Ломакіна.

**Продовження теми
– на стор. 2.**

145 УЖГОРОДСЬКИХ ВИПУСКНИКІВ НАГОРОДЖЕНО МЕДАЛЯМИ

Високі успіхи – і в складанні національного мультипредметного тесту

Урочиста церемонія нагородження випускників закладів загальної середньої освіти Ужгорода – тих, які отримали 200 балів за НМТ, і медалістів – відбулася ввечері минулої суботи у дворіку Ужгородського замку. Захід розпочався з подяки українським захисникам та хвилини мовчання за тими, хто віддав своє життя у війні з російським агресором.

965 випускників міських закладів освіти отримали цього року атестати про загальну середню освіту. Із них 145 нагороджено медалями: 111 – золотими, 34 – срібними.

Високі успіхи ужгородських випускників і в складанні національ-

ного мультипредметного тесту: 22-є отримали 200 балів, 4-ро із них – із двох предметів.

Це діти, які досягли високих результатів попри виклики воєнного часу – повітряні тривоги, вимкнення електроенергії, дистанційне навчання.

Найуспішніших випускників 2023 року, їхніх батьків і вчителів

СТАТИ НА ЗАХИСТ БАТЬКІВЩИНИ НЕ ТІЛЬКИ ОБОВ'ЯЗОК, А Й ЧЕСТЬ!

ЯКЩО ТОБІ ВІД 18 ДО 45 РОКІВ – СТАНЬ ЧАСТИНОЮ ЗСУ!
ТА ОТРИМУЙ ВІД 20 100 до 120 100 ГРН

ЩО ТИ ОТРИМАЄШ:

Навчання та тренування для передачі здобутого досвіду як в Україні, так і за кордоном.
Перспектива кар'єрного зросту, розвиток лідерських навичок.
Безкоштовне лікування.
Соціальний захист та гарантоване страхування.
Стабільне фінансове забезпечення (від 20 тис. грн + премія до 100 тис. грн).

ЧОМУ КРАЩЕ ОБРАТИ САМЕ НАС?

Ми здійснюємо кваліфікований супровід від першого дзвінка до моменту підписання контракту та відправлення до навчального центру. Всі витрати в процесі оформлення ми беремо на себе.

НЕ ЗВОЛІКАЙ, ТЕЛЕФОНУЙ! ВСЕ ІНШЕ МИ БЕРЕМО НА СЕБЕ.

+38 (098) 83 24 604 Київстар

+38 (093) 81 22 724 Лайф

+38 (066) 34 65 912 Водафон

Наша офіційна сторінка в Facebook

(<https://www.facebook.com/uzhgorodskiyomvk/>)

ЗАХИЩАТИ УКРАЇНУ – ЦЕ СВІДОМИЙ ВИБІР КРАЩИХ!

ЗАХИСТИ СВОЇХ

підпиши контракт
зі збройними
Силами України

СЕСІЯ.КОРОТКО

Під час продовження роботи чергової сесії Ужгородської міської ради депутати 29 червня підтримали, зокрема, зміни до організаційно-штатної структури апарату ради та її виконавчих органів особливого періоду і положення про департамент соціальної політики міської ради.

Відповідно до проголосованих змін, у межах штатного розпису, утворили департамент правового та організаційного забезпечення у складі якого управління правового забезпечення, відділу організаційного забезпечення; відділу документального забезпечення, відділу документообігу та діловодства; а також департамент забезпечення надання адміністративних послуг у складі якого Центр надання адміністративних послуг, якому передають функції та завдання щодо надання адміністративних послуг соціального характеру від департаменту соціальної політики Ужгородської міської ради, відділу державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, відділу державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, відділу реєстрації місця проживання.

Крім того, підтримали зміни щодо чисельності виконавчого комітету і ввели до його складу заступників міського голови Вадима Борця, Василя Пинзенника та Юрія Рахівського.

Розмір грошових винагород для випускників закладів загальної середньої освіти Ужгорода, які за результатами національного мультипредметного тесту з базової дисципліни отримали 200, 400, 600 балів, суттєво збільшили: за 200 балів із одного предмету до 25 000 грн.; за 400 балів із двох предметів – до 50 000 грн.; за 600 балів із трьох предметів – до 75 000 грн.

Такі зміни до Програми підтримки обдарованої молоді Ужгорода на 2021-2023 роки підтримали на сесії міської ради.

З ФАСАДУ МУЗИЧНОЇ ШКОЛИ ПРИБРАЛИ ЗОБРАЖЕННЯ ЧАЙКОВСЬКОГО

– таке рішення підтримали члени виконкому міської ради на черговому засіданні цього тижня.

Рішення ухвалили з метою проведення заходів із дерусифікації та деколонізації у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України. Із заявою для одержання адміністративної послуги щодо погодження паспорту опорядження фасаду звернувся комунальний заклад «Ужгородська музична школа №1», звернення дирекції школи підтримали минулого місяця і на засіданні Органу з питань охорони культурної спадщини.

Також проголосували за Програму підтримки підрозділів Управління Держспецзв'язку в Закарпатській області на 2023 рік – документ у подальшому внесуть на розгляд сесії міськради.

У ході виконання Програми планується здійснити такі кроки: забезпечення безперебійної роботи підрозділів у сфері національної безпеки та оборони; впровадження сучасних інформаційних систем і технологій, призначених для поліпшення стану інформаційної безпеки, виконання заходів із криптографічного та технічного захисту інформації; вжиття заходів щодо забезпечення захисту даних, що містяться та обробляються в автоматизованих системах керування технологічними процесами на об'єктах підвищеної небезпеки незалежно від форми власності, від несанкціонованих дій; вжити заходів щодо соціального забезпечення військовослужбовців та членів їх родин; систематичне інформування громадськості про результати діяльності підрозділів Держспецзв'язку тощо.

Крім того, підтримали проєкт рішення «Про затвердження висновку щодо доцільності залучення комунальним підприємством «Ужгородський муніципальний транспорт» кредиту від Європейського інвестиційного банку під гарантію Ужгородської міської ради».

Це черговий крок до створення системи міського електричного транспорту в Ужгороді. У межах проєкту «Міський громадський транспорт України II», який реалізовується за кредитні кошти Європейського інвестиційного банку, заплановано закупівлю 10 нових електробусів та зарядних станцій на суму 3,9 млн. євро без ПДВ.

Проєкт «Міський громадський транспорт України II» підтримує проєкти міського громадського електротранспорту в середніх та великих містах, спрямовані на придбання нового рухомого складу (тролейбусів, трамваїв, вагонів метро та електробусів) або відновлення існуючої інфраструктури міського громадського транспорту, або її розширення за рахунок нових елементів. Участь у проєкті беруть також міста Львів, Луцьк, Хмельницький, Вінниця, Полтава, Одеса, Тернопіль, Харків, Чернівці, Дніпро, Кривий Ріг та інші.

Результатом закупівлі електробусів серед іншого стане зменшення обсягу викидів парникових газів в атмосферне повітря, зниження рівня шумів від транспортних засобів, підвищення рівня надійності, безпеки, комфорту громадського транспорту.

Прийняте сьогодні рішення виконкому та пакет документів із закупівлі електробусів буде надіслано у Міністерство фінансів України для погодження обсягу та умов місцевої гарантії.

В УЖГОРОДІ НАГОРОДИЛИ ВИПУСКНИКІВ, ЯКІ НАБРАЛИ ПО 200 БАЛІВ, ТА ЇХНІХ УЧИТЕЛІВ

Найвищий результат у 200 балів на національному мультипредметному тесті показали 22 випускники 9 закладів загальної середньої освіти Ужгорода. 18 – із одного предмета та 4 учні – із двох предметів.

Усіх заохотили фінансово: для випускників, які отримали 200 балів із одного предмета, винагорода складала 25 000 гривень, а хто отримав найвищий бал із двох предметів – 50 000 гривень.

По 10 000 гривень фінансового заохочення отримали і вчителі, які підготували 200-бальників.

Сертифікати на винагороду найкращим випускникам 2023 року та їхнім педагогам на загальноміському святі 1 липня вручили міський голова Богдан Андрій та начальниця управління освіти Ужгородської міської ради Наталія Баранюк.

Отож, цьогорічні «200-бальники» Ужгорода:

Богдан Зубака (склав 2

тапов (Ужгородська загальноосвітня школа I-III ступенів № 6 ім. В.С. Гренджі-Донського);

Дар'я Дуран (Ужгородський ліцей № 8);

Марія Мільович (склала 2 предмети на 200 балів) та Марія Баб'як (Багатопрофільний ліцей «Інтелект» – загальноос-

– учителька англійської мови Діана Грицак,

– учителька математики Марія Горзов.

Учителька англійської мови Ужгородської спеціалізованої школи I-III ступенів № 3 з поглибленим вивченням англійської мов Ольгя Цифра.

Учителька української мови Спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 4 Маріанна Калитич.

Ужгородської спеціалізованої школи I-III ступенів № 5 з поглибленим вивченням іноземних мов:

– учителька англійської мови Лариса Носа,

– учителька англійської мови Тетяна Стегура,

предмети на 200 балів), Олександра Свеженцева, Аліна Боднар, Катерина Гурчумелія (Класична гімназія);

Душан Оравський (склав 2 предмети на 200 балів), Олександра Гейда, Євгенія Жмуркович, Наталія Чаварга, Христина Бойко (Лінгвістична гімназія імені Тараса Шевченка);

Катерина Гаврилець (Ужгородська спеціалізована школи I-III ступенів № 3 з поглибленим вивченням англійської мови); Анна Токар та Анастасія Кирилик (Спеціалізована загальноосвітня школа I-III ступенів № 4);

Анастасія Сакалош (склала 2 предмети на 200 балів), Віталіна Моланда та Ілья Бадіда (Ужгородська спеціалізована школа I-III ступенів № 5 з поглибленим вивченням іноземних мов);

Андрій Шулла та Андрій По-

вітня школа I-III ступенів № 11); Тарас Білоус та Софія Сливка (Ужгородська загальноосвітня школа I-III ступенів № 20 – ліцей «Лідер»).

Вчителі, які підготували 200-бальників:

Класична гімназія: – учителька української мови Вікторія Чобаня,

– учителька математики Ольга Олашин,

– учителька англійської мови Ірина Танчинець,

– учителька математики Йолана Захарія,

– учитель історії України Федір Брецько.

Лінгвістична гімназія імені Тараса Шевченка:

– учитель української мови Дмитро Тодер,

– учителька української мови Людмила Мавроматі,

– учителька англійської мови Ганна Сабадош,

– учителька української мови Наталія Вовканець.

Учителька математики Ужгородської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 6 ім. В.С. Гренджі-Донського Олена Сорока.

Учителька математики Ужгородського ліцею № 8 Алла Кушнірова.

Багатопрофільного ліцею «Інтелект» – загальноосвітньої школи I-III ступенів № 11:

– учителька англійської мови Ірина Молнар,

– учителька української мови Мирослава Сірко,

– учителька математики Антоніна Казмірчук-Анчугіна.

Ужгородської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 20 – ліцей «Лідер»:

– учителька англійської мови Олена Фролова,

– учителька української мови Оксана Тимчик.

НАСТУПНОГО ТИЖНЯ – ПРЯМІ ТЕЛЕФОННІ ЛІНІЇ ЗВ'ЯЗКУ З МІСЬКОЮ ВЛАДОЮ

10 липня відбудеться телефонна лінія із заступником міського голови Вадимом Борцем.

13 липня телефоном можна буде поспілкуватися із секретарем ради Ігорем Чорнієм.

ЧАС ДІЇ прямих телефонних ліній – від 10:00 до 12:00. ПОПЕРЕДНІЙ ЗАПИС – за телефоном (0312) 42 80 31 (ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Після набору міського номеру і з'єднання з комутатором обов'язково слід увести ще три додаткові цифри короткого номеру – 109).

ПАТРУЛЬНИХ УЖГОРОДА ПРИВІТАЛИ ІЗ ДНЕМ НАЦПОЛІЦІЇ

Ужгородський міський голова Богдан Андріїв 4 липня привітав патрульних поліцейських із Днем Національної поліції України, частиною якої вони є. Богдан Євстафійович висловив правоохоронцям подяку за відданість та високий професіоналізм, а також побажав здоров'я, добробуту, перемоги та миру.

За сумлінне виконання службових обов'язків, внесок у справу боротьби зі злочинністю захист інтересів суспільства і держави та з нагоди Дня Національної поліції України міський голова грамотами Ужгородської міськради нагородив:

лейтенанта поліції, інспектора взводу №1 роти №1 (з обслуговування м. Ужгорода) батальйону управління патрульної поліції в Закарпатській області Вікторію Худан; капрала поліції, поліцейського взводу №1 роти тактико-оперативного реагування управління патрульної поліції в Закарпатській області Владислава Прокопенка; провідного спеціаліста сектору до-

кументального забезпечення управління патрульної поліції в Закарпатській області Евеліну Даков.

В урочистому зібранні також взяли участь і передали грамоти та відзнаки перший заступник голови Закарпатської ОВА Мирослав Білецький, голова Закарпатської обласної ради Володимир Чубірко, заступник начальника Управління патрульної поліції в Закарпатській області Ігор Щербанич, узяв участь у заході й депутат Закарпатської обласної ради, професор, військовослужбовець Федір Шандор.

Єпископ Ужгородський і Закарпатський Варсонофій провів молитву за українських поліцейських.

Урочистості з нагоди Дня Національної поліції України відбулися цього дня і в Ужгородському районному управлінні поліції ГУНП в Закарпатській області.

Міський голова Богдан Андріїв привітав правоохоронців із професійним святом, подякував за службу, забезпечення порядку. Богдан Євстафійович наголосив, що працівники поліції перебувають і на передовій, де тривають бойові дії, виконують свій обов'язок, захищаючи нас від ворога. Побажав якнайшвидшої перемоги, миру, здоров'я та добробуту.

Грамотами Ужгородської міської ради Богдан Андріїв нагородив майора поліції,

оперуповноваженого відділу кримінальної поліції Олексія Глазунова; капітана поліції, начальника сектору адміністративної практики Катерину Марко; капітана поліції, старшого інспектора сектору протидії домашньому насильству відділу превенції Мирославу Міцулич; капітана поліції, старшого інспектора сектору публічного порядку відділу превенції Миколу Гряділя; старшого лейтенанта поліції, оперуповноваженого відділу кримінальної поліції Володимира Барнича.

Відзначив заслуги своїх працівників і начальник Ужгородського районного управління поліції, полковник поліції Олег Янчинський. Привітав правоохоронців і начальник Ужгородської РВА Юрій Гузинець.

30 червня Ужгород попрощався із загиблим у російсько-українській війні Героєм

– стрільцем-санітаром гірсько-штурмового відділення гірсько-штурмового взводу 2-ї гірсько-штурмової роти військової частини А 1778 Євгенієм Красовським.

Євгеній Леонідович Красовський народився 1 січня 1977 року у Карл-Маркс-Штадт (Німеччина) у сім'ї військового медика.

1984 року пішов до школи у Німеччині, а згодом, після переїзду до Ужгорода, – у місцеву школу №11, яку закінчив у 1994 році. Того ж року вступив на історичний факультет Ужгородського державного університету, який закінчив 1999-го. Працював менеджером у кількох установах.

У 2016 році Євгеній уперше пішов захищати Батьківщину від російських загарбників, воював на Донбасі. Брав участь у боях біля селища Зайцеве Донецької області, за особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі отримав медаль «Захиснику Вітчизни». 2018 року був демобілізований і повернувся додому. Але з початком повномасштабного вторгнення російських окупантів Євгеній одразу пішов добровольцем до своїх побратимів на передову у 128-му бригаду.

У березні 2022 року отримав важке поранення під містом Орхів Запорізької області, після трьох операцій у лікарні Мечникова пройшов реабілітацію. Через два місяці, з осколком у тілі, знову повернувся на передову. Після дислокації з донецького на херсонський напрямком Євгеній Красовський продовжив свій бойовий шлях.

15 жовтня 2022 року в ході штурмової операції після обстрілу ворога йому відірвало ногу, однак навіть тоді не залишив побратимів і намагався витягти їх у безпечне місце. Але в цей час отримав ще одне, уже смертельне поранення. Указом Президента України Володимира Зеленського Євгеній Красовський посмертно нагороджений високою державною нагородою – медаллю «За військову службу Україні»: за мужність і відвагу, самовіддані дії, виявлені у захисті державних інтересів України, зразкове виконання військового обов'язку.

Через 8 місяців страждань родини воїна провели в останню дорогу.

Із Героєм прощалися на набережній Незалежності, де священники відслужили заупокійну літургію за загиблим. Віддати шану воїну прийшли рідні, друзі, колеги, міський голова Ужгорода Богдан Андріїв, заступник начальника Ужгородської РВА Радіон Кіштулинець, військові, містяни.

У захисника залишилися батьки та сестра. Поховали Євгенія Красовського з усіма військовими почестями на Пагорбі Слави.

Глибокі співчуття рідним і близьким воїна. Вічна пам'ять і шана Герою!

УЖГОРОД У СКОРБОТІ...

3 липня Ужгород попрощався із 37-річним солдатом Юрієм Михничем. Стрільць-снайпер механізованого взводу 2 механізованої роти 1 механізованого батальйону військової частини А 4447 загинув 13 червня 2023 року в Запорізькій області, захищаючи Україну від російських окупантів.

Юрій Юрійович Михнич народився 27 серпня 1985 року в Ужгороді. Навчався у місцевій школі №19, працював на приватному підприємстві у селі Кінчеш.

На набережну Незалежності, де відбувся чин похорону, попрощатися із загиблим прийшли рідні, близькі, друзі, військовослужбовці, секретар Ужгородської міської ради Ігор Чорний, заступник керівника Ужгородської РВА Радіон Кіштулинець, духовенство та мешканці громади. Від головнокомандувача Збройних Сил України генерала Валерія Залужного зачитали пам'ятний лист на знак глибокої вдячності за жертвне служіння у лавах ЗСУ.

Жалобна хода пройшла до Пагорба Слави – там Героя поховали з військовими почестями.

У загиблого захисника залишилися мама, сестра і брат. Вічна та світла пам'ять...

В Ужгороді у вівторок провели в останню путь загиблого Героя – солдата Івана Завольського. Старший стрілець 4-го десантно-штурмового відділення військової частини А0281 загинув 25 червня 2023 року в Луганській області внаслідок артилерійського обстрілу, захищаючи Україну від російських окупантів.

Іван Михайлович Завольський народився 13 червня 1980 року в Ужгороді у багатодітній люблячій та дружній родині. Зростав із трьома сестрами. Закінчив місцеву школу №12, після чого вступив в ПТУ №6, де здобув освіту столяра, яка стала справою всього його життя. Тривалий час працював за кордоном та в рідному місті, постійно вдосконалював свої професійні навички, мав золоті руки.

Був нащадком Фірцака-Кротона, найсильнішої людини ХХ століття. Пишався цим і сам мав спортивні досягнення та хорошу фізичну форму. Спорт був невід'ємною частиною його життя, посідав призові місця та здобув кандидата майстра спорту з важкої атлетики. У 21 рік став коханим чоловіком та люблячим батьком донечки. У 30 років вдруге мав щастя стати батьком ще однієї принцеси. Сім'я завжди була для нього сенсом та стимулом. Однак його життя було непростим, у 37 поховав дружину та з гідністю виховував і поставив на ноги двох донечок.

Людина високої гідності, ніколи не відмовляв у підтримці та допомозі тим, хто до нього звертався, навіть у найважчі часи вмів підтримати і словом, і ділом. Згодом доля подарувала зустріч із жінкою, яка знову зробила його щасливим.

Повномасштабна війна росії проти України не давала йому спокою із перших днів. Якийсь час був волонтером та допомагав постраждалим. Але в один момент він чітко вирішив для себе, що більше не може дозволити собі бути просто спостерігачем, тому пішов гідно і мужньо боронити нашу державу. Мав позивний «Танк», бо навіть на фронті його товариші відчували себе поруч із ним, як за кам'яною стіною.

Він завжди був воїном та героєм для своєї родини, а тепер став героєм для всієї країни.

На набережну Незалежності, де відбувся чин похорону, попрощатися із загиблим прийшли рідні, близькі, друзі, військовослужбовці, міський голова Богдан Андріїв, духовенство та мешканці громади. Після заупокійної літургії жалобна хода пройшла до Пагорба Слави – там Героя поховали з військовими почестями.

В Івана Завольського залишилися доньки Анастасія та Валерія. Вічна слава і шана захиснику!

Ужгород 5 липня провів в останню дорогу полеглого на війні захисника України – солдата Юрія Сакуліча. Стрільць-санітар 2 штурмового відділення 3 штурмового взводу 3 штурмової роти 1 штурмового батальйону в/ч А4010, виконуючи свій військовий обов'язок, загинув 25 червня 2023 року в Донецькій області внаслідок ворожого мінометного обстрілу.

Юрій Валерійович Сакуліч народився 12 грудня 1983 року в Ужгороді. Навчався у Великоберезнянській школі-інтернаті. Працював будівельником, зокрема, останніми роками за кордоном. Із початком повномасштабного вторгнення виявив патріотизм і відвагу та вступив до лав Збройних Сил України.

Юрій був дуже добрим, щирим, привітним. У пам'яті рідних та близьких йому людей він залишиться хлопцем з усмішкою на обличчі та відкритим чуйним серцем.

На набережну Незалежності, де відбувся чин похорону, попрощатися із загиблим прийшли рідні, близькі, друзі, військовослужбовці, міський голова Богдан Андріїв, заступник керівника Ужгородської РВА Радіон Кіштулинець, духовенство, мешканці громади. Після заупокійної літургії жалобна хода пройшла до Пагорба Слави, де Героя поховали з військовими почестями.

У захисника залишилася сестра. Вічна пам'ять і слава Герою!

НЕМАЄ ІНШОГО ВАРІАНТУ, ЯК РАЗОМ ПЕРЕМОГТИ ВОРОГА

Почесну відзнаку Ужгородської міської ради вручили голові ГО «Партнерство Німеччина – Україна/Молдова» Ульріху Віссманну

Ужгородський міський голова Богдан Андрійів зустрівся з головою громадської організації «Партнерство Німеччина – Україна/Молдова» PDUM Partnerschaft Deutschland-Ukraine/Moldova e. V. Ульріхом Віссманном.

допомоги, про співпрацю з владою та інформування місцевого населення щодо потреб в Україні, запевнив у подальшій підтримці, поділився враженнями від участі разом із волонтерами у видачах гуманітарних наборів для внутрішньо переміщених осіб в ужгород-

Насамперед Богдан Євстафійович вручив пану Віссманну, який торік не зміг відвідати міське віче з нагоди Дня Ужгорода, Почесну відзнаку Ужгородської міської ради – за вагомий внесок у майбутню перемогу України над російськими загарбниками, згуртування мешканців міст Дармштадт та Грісгайм для допомоги та підтримки Ужгорода під час захисту державного суверенітету та територіальної цілісності України.

Міський голова подякував партнерам за велику допомогу та підтримку, яку німецький народ передає Україні у важкий час війни, запевнив, що всі гуманітарні вантажі спрямовують за призначенням – людям, які постраждали від війни та були змушені покинути рідні домівки, і нашим захисникам.

Наголосив, що насправді це спільна боротьба, бо на кону – і питання безпеки Європи, тож немає іншого варіанту, як разом перемогти ворога.

Ульріх Віссманн розповів про те, як у Дармштадті тривають збори гуманітарної

ському центрі допомоги «Совине гніздо».

У зустрічі також взяли участь начальниця управління міжнародного співробітництва та інновацій міськради Вікторія Тарахонич, її заступниця Вікторія Білас, голова ГО «Партнерське об'єднання Ужгород-Дармштадт», керівниця Центр гуманітарної допомоги "Совине гніздо" Вікторія Синьо.

Обговорили також партнерські відносини між Ужгородом і Дармштадтом, які тривають уже понад три десятки років.

У Центрі гуманітарної допомоги "Совине гніздо" минулого тижня волонтери видали переселенцям, зареєстрованим в Ужгороді:

- 70 пакетів із необхідними речами для дітей до 2 років;
- 100 продуктових наборів;

Також протягом тижня

тут можна було отримати одяг, постільну білизну та посуд (загалом видали 2800 одиниць).

Видачу гуманітарної допомоги здійснювали у партнерстві з Luftfahrt ohne Grenzen / Wings of Help e.V., PDUM Partnerschaft Deutschland-Ukraine/Moldova e. V., ГО Дівчата. Волонтери «Совино гніздо» також вдячні за партнерську допомогу в наданні 100 наплічників зі шкільним приладдям громадській організації «Дівчата» та її представниці Марині Сташиній-Неймет. Нагадуємо, зареєструватися на отримання допомоги можна на сторінках центру «Совине гніздо» в телеграмі або фейсбуку. Додаткова інформація – на офіційній сторінці <https://sovynе.com.ua/>

ДО УВАГИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ УЖГОРОДА! НЕ СТАНЬТЕ ЖЕРТВОЮ ШАХРАІВ!

Зловмисники продовжують спекулювати на підтримці армії – просять гроші на ЗСУ від імені посадовців Ужгородської міської ради

У нових листах нібито від імені міського голови Богдана Андрійова чи його заступників уже просять фінансову допомогу на підтримку 15-го гірсько-штурмового батальйону.

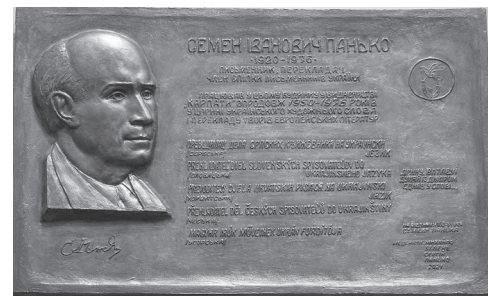
Укотре наголошуємо: посадові особи Ужгородської міської ради не звертаються до підприємців із проханнями про надання грошової допомоги для ЗСУ.

При отриманні подібних листів чи дзвінків просимо негайно повідомляти правоохоронні органи, а також Ужгородську міську раду.

В УЖГОРОДІ ВІДКРИЛИ МЕМОРІАЛЬНУ ДОШКУ УКРАЇНСЬКОМУ ПОЕТУ, ПРОЗАЙКУ, ПЕРЕКЛАДАЧУ ТА ПУБЛІЦИСТУ СЕМЕНУ ПАНЬКУ

Пам'ятний знак, а також виставку із працями відомого на Закарпатті діяча розмістили поруч із приміщенням обласного осередку Національної спілки письменників України в Закарпатському обласному художньому музеї ім. Й. Бокшая.

життя і творчості Семена Панька. Батькову справу продовжує син Сергій – перекладач і науковець, який також узяв участь у заході. Ужгородський міський голова Богдан Андрійів наголосив на важливості зберігати пам'ять про людей, які творили на Закарпатті, працювали задля розвитку культури

Семен Іванович Панько народився 12 лютого 1920 року в селі Чопівці на Мукачівщині. Закінчив місцеву школу та Мукачівську гімназію. Потім доля закинула його до Угорщини, але Семен Іванович не забував про рідну землю й культуру. Після Другої світової війни повернувся на Закарпаття. Вчителював, працював журналістом. У 1968 році Семену Паньку випала нагода брати участь у всесвітньому конгресі письменників у Белграді (тодішня Югославія). Там закарпатець познайомився з хорватським письменником Іво Андричем, і згодом переклав його роман «Міст на Дрині», який відзначений Нобелівською премією.

та літератури, зокрема.

Крім того, міський голова вручив подяки Ужгородської міськради автору меморіальної дошки, скульптору, голові Закарпатського осередку спілки дизайнерів України, заслуженому художнику України Михайлу Беленю, а також краєзнавцю, старшому викладачу кафедри фізичної географії та раціонального природокористування УжНУ, автору книги «Ужгородський Некрополь» Борису Жулканичу.

Також управлінню у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міськради передали подяку оргкомітету та журі Всеукраїнського літературного конкурсу «Людина. Доля. Епоха» – за допомогу в організації та проведенні конкурсу в нашому місті.

Участь у відкритті меморіальної дошки взяла й начальниця управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради Алла Чернобук, заступник керівника департаменту культури Закарпатської ОВА Віктор Кравчук, директор обласного музею імені Юосипа Бокшая Франциск Ерфан, культурні діячі краю.

«ТАНЦІ ЗАКАРПАТТЯ» – ПРОГРАМУ ДО 95-РІЧЧЯ КЛАРИ БАЛОГ

представили в обласній філармонії

Вечір пам'яті із назвою «Танці Закарпаття» Заслужений академічний Закарпатський народний хор присвятив 30 червня народній артистці України, почесній громадянці Ужгорода Кларі Балог, яка пропрацювала у колективі 70 років. Майже все своє життя відома балетмейстерка присвятила улюбленій справі – у її трудовій книжці всього один запис.

Програму до 95-річчя Кларі Федорівни, яка пішла у засвіти 5 років тому, представили в обласній філармонії. Клара Балог залишила по собі великий спадок – хореографічні постановки, які стали візитівкою хору. Найвідоміші з них увійшли до програми, присвяченої її пам'яті. Зокрема, більше десятка найяскравіших хореографічних постановок, серед яких закарпатські народні танці з різних куточків нашого краю – «Вівчари на полонині» (Рахівщина), «Березнянка» (Великоберезнянщина), «Дробойка» (Міжгірщина), «Яроцька карічка» (Ужгородщина), «Сіпаний» (Хустщина), «Раковецький кручений» і «Буб-

нарський» (Іршавщина), «Сюїта угорських народних танців» (Берегівщина), а також вокально-хореографічна композиція «Шовкова косиця» й український жартівливий танець-дует «Ой, кум до куми залицявся».

Мистецтво Кларі Балог, її тонка артистична душа продовжує жити у прекрасних, збережених нею танцювальних шедеврах.

Міський голова Богдан Андрійів, який також відвідав захід, подякував керівниці хору Наталії Петій-Потапчук, усьому колективу за чудовий вечір, за збереження надбання Кларі Балог і багатовікових українських традицій, популяризацію народних пісень та танців.

Закарпатський народний хор під керівництвом заслуженої працівниці культури України Наталії Петій-Потапчук став ініціатором низки заходів задля увіковічення пам'яті багаторічної балетмейстерки колективу. Цей концерт – лише один із них.

Як ми вже повідомляли, виконком Ужгородської міської ради підтримав звернення Закарпатського народного хору про встановлення на фасаді обласної філармонії меморіальної дошки Кларі Балог.

Вже більше місяця на Закарпатті працює зоозахисна організація «Чотири лапи Україна» – представниця відомої міжнародної спільноти «FOUR PAWS International». Команда проекту їздить містами України зі спеціальною мобільною клінікою й на запрошення громад проводить заходи, направлені на зупинення зростання кількості безпритульних тварин. Громади мають забезпечити організації проживання та харчування членів команди, натомість отримують ефективну роботу з відлову, стерилізації, вакцинавання та, за необхідності, надання ветеринарної допомоги безпритульним тваринам, яких вже через день повертають до ареалу колишнього проживання.

«ЯКБИ НЕ ВИКИДАЛИ НА ВУЛИЦЮ НОВИХ СОБАК І КОТІВ, УЖГОРОД ДАВНО НЕ МАВ БИ БЕЗПРИТУЛЬНИХ ТВАРИН»,

– Ірина Азізян про приїзд організації «FOUR PAWS»

притульними тваринами в Ужгороді була набагато важчою, ніж є нині, – фахівці відловили і провели стерилізацію аж 300 вуличних собак. Як зазначає керівниця КП «Центр поведження з тваринами», засновниця зоозахисної організації «Барбос» Ірина Азізян, ці заходи в подальшому значно знизили кількість вуличних тварин в Ужгороді, а повторний приїзд «Чотирьох лап» у 2017-му, коли було стерилізовано більше 100 тварин, закріпив результати роботи. «Якби безвідповідальні люди не викидали на вулиці нових і нових собак, Ужгород вже би давно забув про проблему безпритульних тварин», – каже Ірина. Місцеві зооактивісти з кількох спільнот, як можуть, намагаються втримати рівень стерилізації вуличних тварин, однак про-

цехів зоозахисників, приїзд організації «Чотири лапи» є завжди бажаним, адже дає можливість охопити стерилізацією одразу велику кількість вуличних тварин. Як це працює: професійна команда з відлову за підказкою місцевих волонтерів у будні дні від самого ранку до вечора їздить містом і відловлює бродячих собак (плюс у тому, що досвідчені фахівці «Чотирьох лап» можуть відловити тих, кого не можуть волонтери – диких, агресивних, найпроблемніших собак). Їх будуть відвозити до мобільної операційної (спеціально обладнаного великого автомобіля), де ветеринари проведуть тваринам кастрацію. Після операції собак залишать на ніч у клітках, аби вони прийшли до тями, а також для того, аби переконатися, що

спершу дуже насторожено поставилося до того, що якісь чоловіки хочуть забрати їхніх тварин, але після обіцянки, що собак повернуть на наступний день, вже сприяло відлову собак. Були минулого разу навіть випадки, коли мешканці не лише сприяли відлову, а й просили не повертати собак назад, прилаштувати їх до притулку. Ірина Азізян пояснює, що навіть попри такі прохання стерилізованих собак будуть повертати на місце їхнього проживання, оскільки нині їх просто нема куди подіти. Наприклад, у притулку організації «Барбос» наразі проживають 185 собак і 30 котів, за якими доглядають лише кілька волонтерів. Можливості притулку на цьому вичерпані. Щодо КП «Центр поведження з тваринами», то це підприємство поки не

цікаво, що далеко не всі населені пункти Закарпаття були зацікавлені у співпраці з організацією, хоча всім громадам було повідомлено про таку можливість. Для населених пунктів, де немає притулків чи програм поведження з безпритульними тваринами, приїзд фахівців «Чотирьох лап» є великою допомогою. Так, можливо, ефект від роботи організації не є помітним одразу, адже кількість безпритульних тварин на вулицях залишиться такою ж, як була. Однак ці тварини стануть менш агресивними і головне – не матимуть потомства, тобто кількість тварин на вулицях не буде зростати.

«Чотири лапи» почали роботу в області з Тячева, продовжили її в Берегові (це місто залишається цюгоріч лідером за кількістю стерилізованих вуличних тварин – там, за повідомленнями організації, їх було 145), після працювали у Чопі. З липня мобільна команда приїхала до Ужгорода, тож не дивуйтеся, якщо до 14 липня побачите на вулицях міста чоловіків, котрі відловлюватимуть собак. Більше того, якщо ви знаєте, де у місті живуть бродячі нестерилізовані собаки (лише собаки – не коти), ви можете повідомити про це за номером телефону 0679212289. Місцеві волонтери, котрі будуть допомагати команді «Чотирьох лап», привезуть мобільну команду за вказаною вами адресою, відловлять собак, каструють їх, а вже на наступний день відпустять там, звідки забрали.

В Ужгороді «Чотири лапи» працюють за договором, укладеним з Ужгородською міською радою та молодим комунальним підприємством «Центр поведження з тваринами». Варто зазначити, що це не перший приїзд організації до міста, адже «Чотири лапи» працювали тут у 2013-му та 2017-му роках. Дуже важливим був перший приїзд, адже тоді ситуація з без-

грають проти байдужості наших громадян, котрі регулярно викидають на вулиці міста нові й нові приплоди своїх домашніх собак і кішок. Саме тому вони не припиняють закликати всіх власників тварин подбати про стерилізацію своїх домашніх улюбленців.

КП «Центр поведження з тваринами» навіть має програму безкоштовної стерилізації домашніх тварин для власників, котрі не мають фінансової можливості це зробити. За підтримки литовської організації «GGI – Gyvūnų gerovės iniciatyvos» вже було стерилізовано більше ста вуличних і домашніх тварин. І програма триває, тож ви можете скористатися можливістю, записавши свого котика чи песика за номером телефону 066 713 0283 (Вайбер, Телеграм).

Та попри систематичну роботу міс-

нема ніяких ускладнень. Крім того, собакам будуть проведені щеплення проти сказу. Наступного дня після операції, якщо тварина почуватиметься добре, її відвезуть до того ж місця, звідки привезли, натомість у спорожні клітки потраплять нові чотирилапі пацієнти. Таким чином щодня в Ужгороді планують стерилізувати 10 – 15 собак.

Як розповіла Ірина Азізян, волонтери «Барбоса» вже склали приблизний маршрут відлову тварин, почавши з найбільш проблемних районів на Радванці, Шахті, біля так званого «П'яного базару». Не секрет, що дуже багато вуличних собак є в осередках проживання ромів, тож дуже важливо максимально обмежити там безконтрольний розплід тварин. У минулі приїзди «Чотирьох лап» ромське населення

має облаштованої території, в майбутньому ж там націлені забирати з вулиць лише агресивних тварин, яким потрібна соціалізація.

Окремо варто наголосити також на проведенні так званих волонтерських днів у дві п'ятниці, 7 і 14 липня. В ці дні будь-хто може привезти до ветеринарів собаку чи кішку зі свого району (тварина має бути вуличною, не домашньою) на безкоштовну стерилізацію, однак забрати її потрібно буде одразу після операції (запис відбувається з номером телефону 0679212289). Таким чином протягом двох тижнів роботи організація «Чотири лапи»

планує стерилізувати в Ужгороді 100 – 150 вуличних тварин. Песиків маркуватимуть синьою пластиковою биркою з надписом «FOUR PAWS», у котів зрізатимуть кутик вушка (ця процедура є майже безболісною, рана не кровить і легко заживає). Звісно, це не означає, що на вулицях Ужгорода одразу стане менше безпритульних тварин. Заходи ці направлені на поступове зменшення чисельності тварин, які після стерилізації стануть спокійнішими, не матимуть гормональних стрибків, не зможуть давати потомство. Ефект можна буде побачити згодом – та лише за умови, що ужгородці стануть більш відповідальними, будуть стерилізувати своїх домашніх тварин і не викидатимуть на вулицю нових цуценят і кошенят.

«Про Захід» Тетяна ЛІТЕРАТІ

До уваги мешканців Ужгорода!

Департамент соціальної політики міськради на виконання Програми додаткових гарантій соціального захисту мешканців Ужгородської міської територіальної громади на 2023 – 2025 роки уклав договір про надання послуг із перевезення тіл померлих ужгородців до моргів міста.

Послуга є БЕЗКОШТОВНОЮ для жителів територіальної громади. Відшкодування здійснюються за рахунок коштів місцевого бюджету. Відповідно до умов договору послуги з перевезення померлих підприємств Михайло Білинський надає ЦІЛОДОБОВО!
Контакти: Білинський Михайло Михайлович, тел. 050 0700210, 095 8029002.

ОГОЛОШЕННЯ

- **ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ ВТРАЧЕНЕ** Посвідчення дитини з багатодітної сім'ї, видане в 2015 році Департаментом соціальної політики Ужгородської міської ради на ім'я Оводов Євген Владиславович (14.09.2008 р.н.).
- **ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМИ** Дипломи серії АК № 21982317, виданий 30 червня 2003 року Перечинським професійно-технічним училищем № 13 на ім'я Лукач Рената Миколаївна (спеціальність "Обліковець (реєстрація бухгалтерських даних)"); та Додаток № 081844 до Диплома серії АК № 21982317, виданий 30 червня 2003 року Перечинським професійно-технічним училищем № 13 на ім'я Лукач Рената Миколаївна (спеціальність "Обліковець (реєстрація бухгалтерських даних)").

Із сумом повідомляємо, що за даними КП Ужгородський комбінат комунальних підприємств від 28 червня по 4 липня ПІШОВ ІЗ ЖИТТЯ 21 УЖГОРОДЕЦЬ:

- Мигалина Ольга Юліївна 1945 р.н.
- Майстренко Юрій Миколайович 1957 р.н.
- Олень Василь Михайлович 1970 р.н.
- Горзов Йозеф Йозефович 1943 р.н.
- Іванина Олександр Михайлович 1945 р.н.
- Чекотіло Віра Михайлівна 1936 р.н.
- Офрім Іван Іванович 1960 р.н.
- Красовський Євген Леонідович 1997 р.н.
- Балож Тетяна Григорівна 1952 р.н.
- Грабар Елеонора Олександрівна 1950 р.н.
- Шаповалова Лідія Олександрівна 1934 р.н.
- Антонюк Наталія Олександрівна 1938 р.н.
- Попович Олена Володимирівна 1950 р.н.
- Кадельчук Сергій Арсентійович 1939 р.н.
- Петренко Віра Іванівна 1934 р.н.
- Михнич Юрій Юрійович 1985 р.н.
- Ганін Сергій Геннадійович 1952 р.н.
- Пензелик Верона Юріївна 1957 р.н.
- Калас Агнета Гейзівна 1947 р.н.
- Белеканич Євген Михайлович 1963 р.н.
- Завольський Іван Михайлович 1980 р.н.

ХАЙ ЗЕМЛЯ ЇМ БУДЕ ПУХОМ...

Дирекція та колектив КП «Водоканал міста Ужгорода» глибоко сумують з приводу смерті колишнього директора підприємства **Сергія Ганіна**.

Сергій Геннадійович Ганін був хорошим керівником, його відмінною рисою була здатність слухати людей і прислухатися до пропозицій. Не боявся нести відповідальність за прийняті рішення, завжди їх відстоював.

У пам'яті всіх, хто знав Сергія Геннадійовича, він назавжди залишиться справжнім професіоналом своєї справи, надійним порадником, доброзичливим колегою.

Висловлюємо співчуття рідним та близьким Сергія Геннадійовича. Нехай Господь прийме його світлу та щире душу в Царство Небесне.

6 липня 2023 року свій славний 80-річний ювілей зустрів провідний науковець України, доктор фізико-математичних наук, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки Володимир Михайлович Мазур.

В.М. Мазур народився 6 липня 1943 р. в м. Мукачево в інтелектуальній родині службовців. Шкільні роки пройшли у важкі часи післявоєнної розбудови. Як і багато дітей на той час займався в різних фізико-математичних і технічних гуртках, захоплювався спортом: легкою атлетикою і баскетболом. У 1961 р. із золотою медаллю закінчив одинадцятий клас СШ № 20 м. Мукачево і в тому ж році поступив на перший курс фізико-математичного факультету Ужгородського державного університету (УжДУ). Часи були складні і в 1962 р. Володимир Мазур разом з іншими однокурсниками був призваний до лав Радянської Армії. Після демобілізації у 1965 р. повернувся на другий курс вже реорганізованого фізичного факультету УжДУ. У 1967 р. В.М. Мазур почав спеціалізуватися на кафедрі ядерної фізики УжДУ. Тут під керівництвом завідувача кафедрою, професора В.А. Шкода-Ульянова було виконано цілий ряд робіт з активаційного аналізу, радіаційної фізики.

У 1973 р. В.М. Мазур вступає до аспірантури в Лабораторію фотоядерних реакцій Інституту ядерних досліджень АН СРСР (м. Москва), яка була провідним фотоядерним центром в СРСР. Керівником його дисертаційної роботи була доктор фізико-математичних наук Л.Є. Лазарева. У лабораторії панувала високоінтелектуальна атмосфера. Підтримувалися зв'язки з провідними світовими фотоядерними лабораторіями. Слід зазначити, що поряд з кабінетом Л.Є. Лазаревої був кабінет лауреата Нобелівської премії з фізики, академіка П.О. Черенкова. Часто заходив у лабораторію, відвідував семінари один з провідних теоретиків СРСР, академік М.О. Марков. Молоді співробітники мали можливість відвідувати широко відомі семінари, які проводилися в Інституті фізичних проблем АН СРСР лауреатом Нобелівської премії, академіком П. А. Капицею. Все це формувало світогляд, високу наукову вимогливість молодих співробітників.

У 1975 р. в Ужгороді у новому корпусі мікротронної лабораторії відділу фотоядерних процесів Інституту ядерних досліджень (ІЯД) АН УРСР було введено в експлуатацію прискорювач електронів до енергії 30 МеВ – мікротрон М-30. З пуском цієї установки в Ужгороді фактично був створений третій

НАУКА – ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ЙОГО ЖИТТЯ

до 80-річчя від дня народження доктора фізико-математичних наук, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки Володимира Мазура

практику студенти) стояла в кімнаті, сусідній з кабінетом Г.Н. Флерова. І академік нерідко заходив туди і приділяв увагу студентам, стимулював їх інтерес до науки.

У 1969 р. після закінчення університету з дипломом з відзнакою молодого випускника направляють працювати в середню школу с. Гукиве Воловецького району. Але, в зв'язку із запуском на кафедрі ядерної фізики прискорювача електронів – мікротрону і потребою в кадрах, В.М. Мазура відізнавали, і з жовтня 1969 р. він працює інженером на мікротроні і одночасно займається наукою. Тут під керівництвом завідувача кафедрою, професора В.А. Шкода-Ульянова було виконано цілий ряд робіт з активаційного аналізу, радіаційної фізики.

У 1973 р. В.М. Мазур вступає до аспірантури в Лабораторію фотоядерних реакцій Інституту ядерних досліджень АН СРСР (м. Москва), яка була провідним фотоядерним центром в СРСР. Керівником його дисертаційної роботи була доктор фізико-математичних наук Л.Є. Лазарева. У лабораторії панувала високоінтелектуальна атмосфера. Підтримувалися зв'язки з провідними світовими фотоядерними лабораторіями. Слід зазначити, що поряд з кабінетом Л.Є. Лазаревої був кабінет лауреата Нобелівської премії з фізики, академіка П.О. Черенкова. Часто заходив у лабораторію, відвідував семінари один з провідних теоретиків СРСР, академік М.О. Марков. Молоді співробітники мали можливість відвідувати широко відомі семінари, які проводилися в Інституті фізичних проблем АН СРСР лауреатом Нобелівської премії, академіком П. А. Капицею. Все це формувало світогляд, високу наукову вимогливість молодих співробітників.

У 1975 р. в Ужгороді у новому корпусі мікротронної лабораторії відділу фотоядерних процесів Інституту ядерних досліджень (ІЯД) АН УРСР було введено в експлуатацію прискорювач електронів до енергії 30 МеВ – мікротрон М-30. З пуском цієї установки в Ужгороді фактично був створений третій

в Україні (після Києва і Харкова) центр ядерних досліджень. Біля витоків створення такого центру стояли професор В.А. Шкода-Ульянов разом з своїми учнями і однодумцями Д.І. Сікорую, О.М. Парлагом, К.Д. Поповичем, В.Х. Хасановим, О.О. Теке, В.А. Удодом та іншими. Для розвитку цього напрямку досліджень кадрове питання було надзвичайно актуальним. То ж, коли у 1976 р. В.М. Мазур повертається в Ужгород, його беруть на посаду старшого інженера відділу фотоядерних процесів ІЯД АН УРСР. Невдовзі, у 1979 р. він подає до захисту дисертаційну роботу на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук «Переріз повного ядерного поглинання гамма-квантів важкими ядрами з $A=154-209$ в області Е1-гігантського резонансу», яку успішно захищає в Інституті ядерних досліджень АН СРСР (м. Москва). У 1980 р. В.М. Мазура за конкурсом обрано на посаду старшого наукового співробітника. У 1992 р. відділ фотоядерних процесів ввійшов до складу новоствореного Інституту електронної фізики НАН України, в якому В.М. Мазур працює на посаді старшого наукового співробітника, провідного наукового співробітника (з 1995 р.) і головного наукового співробітника (з 2000 р.).

У 1995 р. В.М. Мазур в Інституті ядерних досліджень НАН України успішно захистив докторську дисертацію «Гігантський дипольний резонанс і збудження ізомерних станів ядер при його розпаді». Вона стала третьою докторською дисертацією з експериментальної ядерної фізики, захищеною на базі наукових досліджень, проведених на теренах Закарпаття.

Наукова діяльність В.М. Мазура багатопланова. Вона знаходиться в руслі сучасної ядерної фізики. Він є співавтором понад 200 наукових праць. У групі В. М. Мазура було розроблено і втілено в життя прецензійні методики з

вимірювання виходів фотоядерних реакцій, визначення їх абсолютних перерізів, що дозволило одержати цілу низку результатів світового рівня. Вперше було виміряно перерізи збудження ізомерних станів при непружному розсіюванні гамма-квантів для п'ятнадцяти ізотопів, від селена-77 до ірідію-191, руті-199,

в області енергій 4-15 МеВ. Були запропоновані методи систематизації й одержані залежності ймовірності асерження ізомерних станів від маси ядер, енергії гамма-квантів і різниці спінів основного та ізомерних станів. Вперше для фотонейтронних реакцій одержані перерізи збудження ізомерних станів для близько тридцяти ядер від скандія-44 до платини-197 і руті-197 в інтервалі енергій 8-15 МеВ, експериментальні ізомерні відношення виходів і перерізів на цих ядрах. Одержані дані з фотоядерних реакцій поповнили базу даних Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ), знайшли підтвердження в результатах інших лабораторій світу та одержали позитивну оцінку наукової громадськості.

У 1999 р. В.М. Мазур разом з

групою науковців з ІЯД НАН України одержав Державну премію в галузі науки і техніки за цикл робіт «Закономірності та аномальні явища в ядерних процесах». Професор І.П. Запісочний, один з засновників Інституту електронної фізики НАН України, вітаючи лауреата з премією, крім іншого, сказав: «Дослідна наукова група В.М. Мазура зробили науковий пошук...». Це була висока оцінка багаторічної праці, зробленої видатним вченим.

В.М. Мазур активно займався також науково-організаційною роботою. Впродовж багатьох років він був членом Наукової ради НАН України з проблеми «Ядерна фізика» при Відділенні фізики та астрономії НАН України та членом експертної ради Вищої атестаційної комісії України, членом спеціалізованої вченої ради з захисту кандидатських і докторських дисертацій в ІЯД НАН України (м. Київ).

Своїм досвідом та знаннями В.М. Мазур широко ділився з молоддю. Два його аспіранти успішно захистили кандидатські дисертації. За сумісництвом працював професором кафедри ядерної фізики Ужгородського національного університету, де під його керівництвом чимало студентів захистили бакалаврські і магістерські дипломні роботи.

Колектив інституту електронної фізики НАН України висловлює велику пошану талантам і зодобуткам, науковим досягненням та особистим злетам Володимира Михайловича Мазура, відзначає його мудрість та надзвичайну професійність. Від широкого серця зичить міцного здоров'я, бажаного миру у родині, любові та гармонії, здійснення всіх мрій!

Цінуємо та поважаємо!

Ганна ГОМОНАЙ,
директор Інституту електронної фізики НАН України,
член кореспондент НАН України

БЛАГОДІЙНИЙ ЗАХІД ЗІБРАВ 13 ТИСЯЧ ГРИВЕНЬ НА ПІДТРИМКУ НАШИХ ЗАХИСНИКІВ

Благодійний концерт на підтримку наших захисників дав минулої неділі в Ужгороді Академічний симфонічний оркестр обласної філармонії під керівництвом заслуженої артистки України Вікторії Свальявчик-Цанько. Концерт відбувся за участі відомих артистів краю Олександра Садварія та Мирослава Швах-Пекар.

12 800 гривень та 10 доларів, які кинули у скриньку для пожертв, передадуть Руху підтримки закарпатських військових.

Ужгородців та гостей міста, які прийшли на набережну Незалежності, порадували яскравою, але водночас легкою програмою. Відвідали концерт і міський голова Богдан Андрійів, начальниця управління у справах культури, молоді та спорту міської ради Алла Чернобук, депутат міської ради Віктор Жганіч.

Атмосфера віденського та італійського шарму, ритмічні звуки вальсів, польок та арій Джузеппе Верді, а ще вишукана, романтична, тепла, пронизана флюїдами позитиву та добра класична віденська музика славетної родини музикантів Штраусів подарувала шанувальникам особливий, піднесений настрій, зарядила життєствердною енергією.

Алла Чернобук подякувала всім, хто долучився, хто донатив на підтримку військових. Додала, що управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради намагатиметься і надалі організувати на вихідних такі творчі благодійні заходи.

КОЛЕКЦІЮ СВІТЛИН ПАУЛЯ БОКА ПРЕДСТАВИЛИ У КРАЄЗНАВЧОМУ МУЗЕЇ

Фотограф – член асоціації «ЄВРО ФОТО АРТ», організованої у межах проекту Карпатського виставкового центру Міжнародної федерації фотомистецтва «Світ підтримує українських митців».

У експозиції, яку організувала «Спілка фотохудожників Закарпаття», – 33 світлини фотохудожника, котрий розмаїтістю кольорів демонструє світ, у якому ми живемо. До речі, Пауль Бок народився в Угорщині, виріс у Румунії, а живе і працює у США, де винайшов два патенти в галузі теплової енергії та написав кілька книг про підприємництво. Тому відкриття експозиції

саме 4 липня, коли в США відзначають День Незалежності – справді символічне.

На презентацію виставки завітав і президент асоціації «ЄВРО ФОТО АРТ» Штефан Товт, якому начальниця управління культури, молоді та спорту Ужгородської міськради Алла Чернобук вручила подяку за підтримку іміджу нашого міста як одного з 22-ох фотографічних центрів світу. Таку ж подяку передали і для автора виставки Пауля Бока.

Виставка триватиме в музеї до 13 липня.

Переглядаючи старі газети в пошуках цікавих тем для проекту «Втрачений Ужгород», іноді здається, що життя в місті за сто й більше років мало в чому змінилося. Наприклад, вже тоді в газетах писали, що ужгородці завжди зацікавлені, завжди сварять стан доріг і владу. Однак були тоді й такі події, речі і традиції, які нині сприймаються з великими здивуваннями. Нині ми підготували підбірку з десяти цікавинок із життя міста кінця XIX-початку XX століття.

1. Карлик на показ у 1900-му

У 1900 році до Унгвара приїхав чоловік, котрий називав себе найменшою людиною світу. Нині важко собі це уявити, але чоловік із псевдонімом Ovíts S. Ezik заробляв тим, що показував себе. Побачити 80-сантиметрового карлика можна було в номері № 12 готелю «Корона», де він оселився. Публіку він вражав не лише своїм зростом, а й «умінням читати думки». Так, тим, хто заплатив за можливість його побачити, карлик відповідав на різні питання, безпомилково визначаючи, кому скільки років та яку суму грошей вони мають у кишенях. Газета «Ung» зазначала, що відвідати найменшу людину на світі в його готельному номері можна щодня, від 8:00 до 22:00.

2. Рецепт борщу з 1913 року

Газета «Наука», яка виходила в Унгварі на початку XX століття, давала багато цікавих порад. А ось так у 1913 році вона радила місцевим мешканцям варити борщ:

Варенье борщу. Въ маломъ горшку звали 1 або 2 свѣжо пошаткованѣ бураки. До большого горшка наляй 4 л. воды, дай 1—2 корѣнцѣ петрушки, кусничокъ моркви, повѣ цибулѣ, 2—3 сушенѣ грибки, мало соли и вари то все на огни. Коли смакъ вже увареный, перецѣди его, добавь до него пошаткованѣ бураки влѣй 1/2 л. чистого квасу буракового, а колибы борщъ бывъ замало квасный, то влѣй ще, бо борщъ черезъ довгое варенье тратить краску. До 1/2 л. квасной сметаны, або солодкого молока, всыпь 2 ложки муки пшеничной, але добре то размѣшай, бо сметана звурдила бы ся. Завари и подай съ фасолею, або съ бароболею. Колибы борщъ бывъ замало червоный, тогда утри на терцѣ сирого бурака, вложи го до ситка и перецѣди черезъ него борщъ, котрый заразъ набере червоной краски. Выстарчить на шѣсть особѣ.

3. Освячення зброї під час Першої світової війни

Офіційний вісник Мукачівської греко-католицької єпархії «Душпастир» у 1934 році підняв до обговорення питання про те, чи благословляли священники римокатолицької церкви зброю під час Першої світової війни. Як зазначало видання, опитування священників у різних країнах світу показало, що таке не практикували. Мовляв, воїнів, що йдуть обороняти свою державу, церква благословляє може, а от зброю, навіть якби священники й хотіли, – ні, адже навіть молитви, що підходила би для цієї цілі, не існує.

4. Кінозалежність молоді у 1920-х

Коли в Ужгороді з'явилося кіно, молоді люди забули всі свої попередні захоплення – принаймні так писали місцеві газети у 1920-х. Одну дівчинку піймали

на крадіжці – вона зізналася, що крала, а гроші витратила на квитки до кіно, бо не могла пропустити жодного показу фільму з актором, у якого була закохана. Вдавалися школярі й до випрошування милостині, що було непростим ділом у маленькому місті, де всі одне одного знали. «Подайте сироті, в мене батьком помер», – бігли за незнайомими перехожими хлопчиська, котрі, назбиравши грошей, несли їх до кінотеатру, аби побачити пригодницький фільм про ковбоїв. Газети писали, що в нічному місті можна було зустріти дівчаток 13-14 років, котрі продавали своє тіло – мовляв, також через свою одержимість фільмами про кохання.

5. Бої яйцями у 1927-му

Ця історія трапилася на ринку на тодішній Масариковій площі, яка нині зветься площею Ш. Петефі. Як розповідала місцева газета «Ruszinzkói Magyar Hírlap», одного березневого дня 1927 року мешканка вулиці Митної Аугустіна Л. попросила продавчиню ринку запакувати їй три пари яєць (саме так, парами, тоді купували яйця). Про ціну жінка запитала вже після того, як забрала пакунок. А оскільки ціна їй не сподобалася, почала торгуватися. Між жінками зав'язала шалена суперечка, а потім і справжня сварка. Закінчилося все тим, що продавчиня розбила об свою клієнтку весь кошик із яйцями. Бідолаха покидала ринок під сміх усіх відвідувачів і вся вимашена жовтками.

6. Газова камера з 1936 року

*** Газовая камера въ Ужгородѣ.** Въ Ужгородѣ закончена постройкой газовая камера, служащая для испытанія газовыхъ масокъ. Каждому приобрѣтающему маску необходимо удостовериться въ ея пригодности и при выкнутахъ къ ея употребленію. Для этого необходимо лично испытать ее въ газовой камерѣ.

ВТРАЧЕНИЙ УЖГОРОД: ЦІКАВИНКИ З ЖИТТЯ МІСТА

7. Реформа шкільних покарань

У 1936 році Міністерство народної освіти Чехословаччини розробило нові шкільні правила, в яких окреме місце відводилося змінам шкільних покарань. Як зазначала ужгородська москвофільська газета «Русский Народный Голосъ», до того часу у школах існував карцер, куди дирекція могла за провину закрити школяра на термін до 16 годин. Нові правила скасовували карцер, як і покарання у вигляді багаторазового переписування учнем однієї й тієї ж фрази. Не можна було й виганяти учня за двері під час уроку – тепер усі покарання обговорювалися колективом навчального закладу, після чого виносилося спільне обдумане рішення. Цікаво також, що нові шкільні правила забороняли учням займатися політичною діяльністю, бути членом політичної партії або організації. Лише ті учні, котрі досягли 16-літнього віку, могли бути учасниками неполітичних організацій, однак і для цього вони мали отримати дозвіл батьків і дирекції навчального закладу.

8. Жебрак-багатій (історія з 1936 року)

Незвична історія трапилася в Ужгороді у 1936 році. У травні помер 79-річний жебрак Юрій Гладканич, котрий проживав невідомо в якій частині міста у малесенькій халупі. Після його похорону міська влада постановила знести хатинку. Вже тоді, за повідомленням газети «Ruszinzkói Magyar Hírlap», співмешканка жебрака попереджала робітників, що вони можуть знайти у будиночку великі гроші, та ті лише посміялися з цих слів.

*** Снова обнаружены скелеты.** За последнее время въ Ужгородѣ при постройкахъ домовъ было обнаружено въ разныхъ мѣстахъ 4 скелета. Последній нашли рабочіе на ул. Лучкая и по мнѣнію полицейскаго врача скелетъ былъ въ землѣ около 80 лѣтъ. Теперь приходится вести разслѣдованіе, какъ эти скелеты могли оказаться тамъ, гдѣ не было кладбища? Одинъ скелетъ былъ обнаруженъ на склепной улицѣ, другой близъ городского кино, лежавшій въ землѣ около 15—20 лѣтъ. Нынѣ полиція занята установленіемъ личности погребенныхъ, такъ какъ возможно что рѣчь идетъ объ убитыхъ преступнымъ образомъ.

10. Буря 1943 року

У липні 1943 року Ужгородом пронеслася страшна негода, яка заподіяла чимало шкоди. Газета «Kárpáti Híradó» писала, що такої бурі не пам'ятали навіть старожили. Того дня близько 17:00 хмари над містом згустилися так, що стало майже темно. Раптом линув дуже сильний дощ, піднявся страшний вітер. У центрі міста почала одна за одною вилітати вітрини у магазинах. Кількаметровий хрест римо-католицької церкви повалився на дах будівлі у дворі. З даху Василянського монастиря здуло димар – він упав на один із сусідніх будиночків, дивом не спричинивши шкоди людям. З готелю «Корона» зірвало штукатурку, з дівочої школи навсідіч розліталася черепиця, у готель «Берчені» влучила блискавка, з будинків падала цегла і відривалися конструкції дахів. Попри такі руйнування, людських жертв вдалося уникнути – лише один перехожий отримав забій руки від цеглини.

Тетяна ЛІТЕРАТІ
"Про Захід"

ГОРОСКОП

ОВЕН

Хороший період, аби почати життя з чистого аркуша. Головне – зробити висновки з минулих помилок і не повторювати їх у майбутньому. Важливу роль у взаєминах відіграє інтуїція: вона допоможе зрозуміти, хто вам друг, а хто – ворог.

ТЕЛЕЦЬ

Важливо уникати будь-яких негативних емоційних проявів: вони спустошать і позбавлять вас сил, необхідних для роботи й особистого життя. Підняти настрій допоможуть приємні домашні клопоти.

БЛИЗНЯТА

Події тижня можуть дати змогу зрозуміти, чи правильний вибір ви зробили в недавньому минулому. Не намагайтеся нікого переконувати у слушності ваших вчинків – усе стане очевидним з плином часу.

РАК

Не варто жити спогадами, знайдіть у собі сили нарешті замкнути "двері" в минуле і почати жити сьогоднішнім. Період ідеально підходить для творчості – навіть тим, чия професія з нею не пов'язана.

ЛЕВ

Чудовий період для прояву активності у професійній діяльності. Будьте уважними й обережними, фортуна не терпить помилок. Задумайтеся про майбутню, таку необхідну вам, відпустку.

ДІВА

Не варто ризикувати, зокрема зі вкладанням коштів: замість очікуваного прибутку, ви можете багато втратити. Не слід вирішувати щось поспіхом у важливі моменти, не оцінивши об'єктивно всі "за" і "проти".

ТЕРЕЗИ

Цього тижня можливі побутові проблеми, які, проте, вдасться досить швидко розв'язати. Тож не переймайтеся ними занадто, щоб не завдати шкоди здоров'ю. Період сприятливий для побачень, освідчень у коханні, пропозицій руки і серця.

СКОРПІОН

Перш ніж братися до реалізації вже обдуманого проєкту, ще раз проаналізуйте його. Це допоможе вам відокремити головні завдання від другорядних, які треба відкласти на потім.

СТРЕЛЕць

Плануючи своє майбутнє, обравши позитивний вектор, важливо триматися наміченого для себе курсу, не відступаючи від нього ні на крок, – інакше буде втрачено всі попередні досягнення.

КОЗОРІГ

Збережіть гармонію, що пануватиме в душі наступного тижня. Важливо уникати метушні, спокійно виконувати свою роботу, по змозі не втручаючись у справи, здатні вивести з рівноваги.

ВОДОЛІЙ

Тиждень сприятиме професійній активності, реалізації нових ідей та планів, які бажано проаналізувати й вивирити, усунувши недоліки. Розв'яжіть всі свої ймовірні проблеми самотужки.

РИБИ

Успіх у справах багато в чому залежатиме від ваших організаційських здібностей. Дрібні перешкоди не повинні засмучувати, адже в кінцевому результаті все обернеться на вашу користь.

АНЕКДОТИ

Графік роботи у нас гнучкий: хочеш – вечорами затримуйся, хочеш – у вихідні виходь.

• • •

Сьогодні рівно рік, як завтра вранці виїду на пробіжку.

• • •

– Бачила у магазині, як дівчина років п'ятнадцяти купує омолоджувальний крем...

– Може їй 40 років, просто крем дуже хороший.

• • •

Даоський учитель за сніданком упустив свій улюблений старовинний чайник, зроблений з найтоншої китайської порцеляни. Але жодна негативна думка не затьмарила чистоти його глибинного блаженства, зі спокійною усмішкою він зібрав уламки і легко викинув їх.

Але учні зрозуміли, що платня за навчання суттєво підвищиться.

• • •

Дівчата навідалися до відомого промоутера:

іміджмейкера:

– Ми придумали поп-гурт, маємо гарні пісні, музику. Будете нас просувати?

Промоутер, прослухавши та подивившись кліп, відповідає:

– Давайте спершу якось назвемо ваш гурт. "Три дурепи" підходить?

– Але ж нас четверо...

• • •

Мало хто з тих, кого мучать приступи сухого кашлю, йдуть до лікаря. Практично всі йдуть до театру.

• • •

Роза Марківна приїхала зі санаторію і за показами електролічильника вирахувала, скільки днів її Боря не ночував удома.

• • •

– Купив квартиру в новому будинку. Недорого, але звукоізоляція така, що чую, як сусід по телефону розмовляє.

– Це ще тобі пощастило. У мене чути, що сусідові у слухавку кажуть.

• • •

Суть усіх банківських пропозицій: купити у нас 10 тисяч за 15 тисяч.

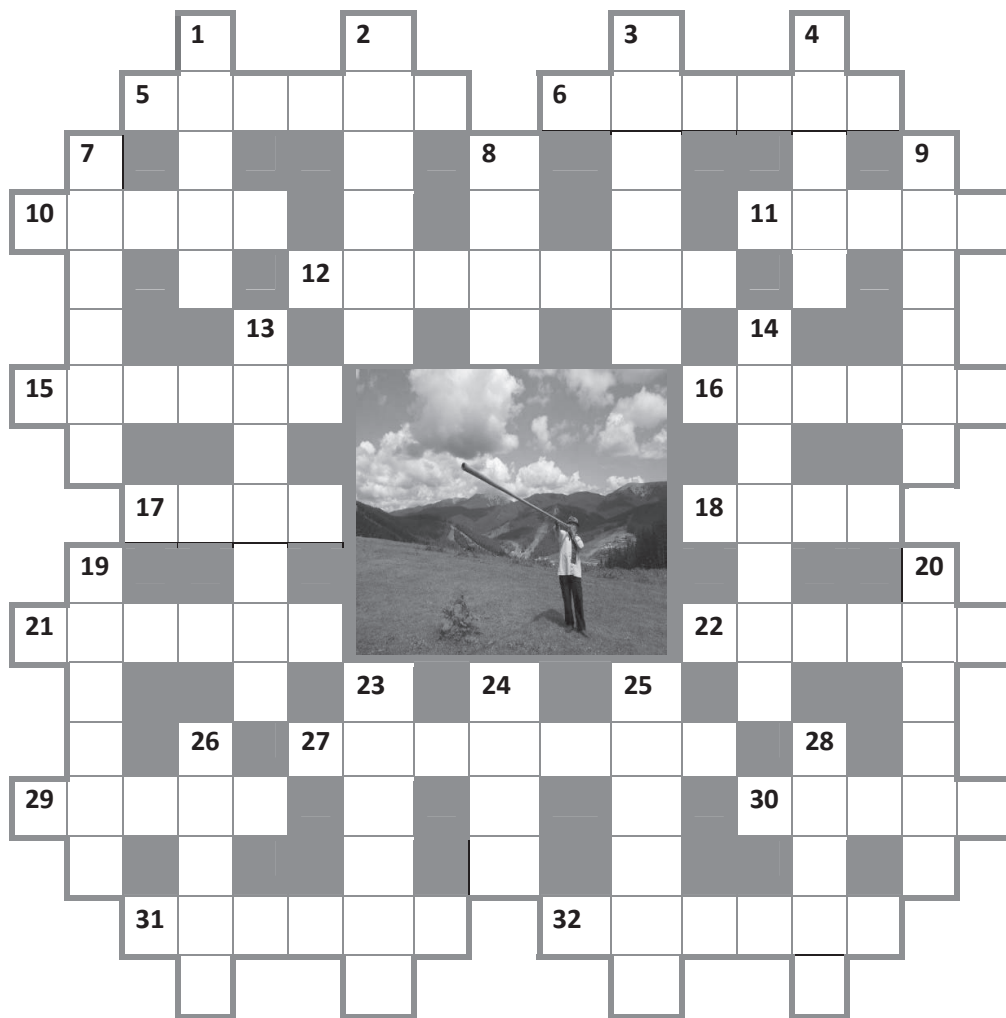
По горизонталі:

5. Одна з вершин однойменного хребта, найвища гора масиву Горгани в Івано-Франківській області. 6. Прикарпатське село – найбільше за чисельністю та площею поселення в Україні. 10. Місто в Івано-Франківській області, яке славиться художніми виробами ручного ткацтва. 11. Гора в Українських Карпатах, на межі двох областей – Івано-Франківській та Закарпатській. 12. «Гори наші, гори наші, гори наші ..., Ніхто не знає, ніхто не знає, ей, кильо ви в нас вартате!» (з пісні). 15. Старовинне місто в історичному регіоні Покуття, на кордоні з Буковиною. 16. Царська риба, родини лососевих, що водиться практично у всіх річках Карпат. 17. «Я така крилата, бо росла в Карпатах, Бо росла в Карпатах, де ... літа! В мене очі сині, бо на Україні, Сині-сині ночі, небо вода!» (з пісні). 18. «Як радісно ... стрічати, І слухати гомін ріки. Хто раз вас побачив Карпати, Любов збереже на віки» (з пісні). 21. Невеличке курортне містечко Львівської області, на схилі хребта Карпат. 22. Селище міського типу Надвірнянського району, у передгір'ї Карпат. 27. Третя за довжиною річка України, яка бере початок на північному схилі Карпат. 29. «Де синії гори, де гори Карпати, ... в полонину пливе, Струнка, як смерека, близька і далека, Кохана гуцулка живе» (з пісні). 30. «Прокиньтесь Карпати, Будем сонечко стрічати! Будем ..., Будем сонечко стрічати!» (з пісні). 31. Тканий виріб з овечої вовни, який має пухнастий ворс, який ще називають гуцульською ковдрою. 32. Заповідний масив «... нарцисів», що розташований поблизу міста Хуст Закарпатської області.

По вертикалі:

1. Водоспад, в одному з найбільш мальовничих районів Закарпаття – біля села Пилипець. 2. Місто в Івано-Франківській області, на березі однойменної річки. 3. Популярна пісня у виконанні І. Поповича та С. Гіги – «... Карпат». 4. Родина міста Олега Псюка, переможця Євробачення-2022, разом зі своїм гуртом. 7. «Гей мені молодому, в горах вітер, як брат, Я іду, як додому, до світлиці Карпат. Стану я на ... перед святістю гір, Тут моя Батьківщина, тут мій крик і топір» (з пісні). 8. Соляний розчин із со-

КРОСВОРД «ДЕЩО ПРО КАРПАТИ»

лотвинських озер. 9. Етнографічна група українців, яка проживає в Карпатах. 13. Найбільше озеро Українських Карпат. 14. «Коли заграє музика троїста, Ти коломийку дзвінко заспівай. І чути спів той від села до міста, Це ..., це мій рідний край!» (з пісні). 19. Найвідоміший з опришківських ватажків в Українських Карпатах. 20. «Над горами ..., мов вівчар далекозорий, Нагадає він мені, Як мого коханця заблукало в першій зорі» (з пісні). 23. Гуцульське прислів'я: «Якби ..., що у кума пиття, то і б і д ітай забрав». 24. «Мила моя, любя моя, Квіте ... цвіт, Я несу в очах до тебе Весь блакитний світ» (з пісні). 25. Гора, одна з найвищих вершин гірського масиву Чорногора.

26. Кукурудзяна каша – традиційна страва гуцульської кухні. 28. «У горах Карпатах, де ... росте, Там зілля пахуче Весною цвіте» (з пісні).

Підготував Мар'ян Слоцький

• Газета "Ужгород" • Засновник: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" •
• Видавець: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" • Головний редактор Олексій МЕГЕЛА •

АДРЕСА: пл. Жупанатська, 3 (у дворі Художнього музею) ДЛЯ ЛИСТІВ: 88000, УЖГОРОД, пл. Жупанатська, 3.
ТЕЛ./ФАКС: 61-63-43, 050 549 7314. E-MAIL: gazeta.uzhgorod@gmail.com

Свідоцтво про реєстрацію: №721/313Р серія 3Т від 30.01.2019. Р/р UA56 305299 00000 26005023600678
у Приватбанку м. Ужгорода, МФО 305299, код ЄДРПОУ 25439910.

Номер видрукувано: "А-Прінт", м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37. www.a-print.com.ua.
Тираж 1050 екз. Замовлення № 1083.

• Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації та оголошень – рекламодавці. • Редакція може не поділяти поглядів авторів. • Редакція залишає за собою право редагувати матеріали.

• Гонорар виплачується тільки за замовленими матеріалами. • Передплатний індекс газети "Ужгород" для індивідуальних передплатників – 41807, для юридичних осіб – 01807.